

DECIZIE

29 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Iurie Bejenaru

examinând recursul depus de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică,

în cauza de contencios administrativ, la cererea înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Furnizare Energie” împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică și Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova privind contestarea actelor administrative cu caracter normativ, împotriva încheierii din 12 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La data de 05 aprilie 2022, avocatul Eșanu Adriana în interesele SRL „Furnizare Energie” a înaintat acțiune de control normativ împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică și a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova privind anularea Hotărârii Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 478 din 29 octombrie 2021 privind modificările ce se operează în Hotărârea ANRE nr.283/2020 din 07.08.2020 cu privire la aprobarea Regulilor pieței energiei electrice; pct. 1) din Hotărârea ANRE nr. 676 din 24 decembrie 2021 privind modificările ce se operează în Hotărârea ANRE nr.283/2020 din 07.08.2020 cu privire la aprobarea Regulilor pieței energiei electrice; pct. 18) subpct. 5) din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 2 din 25 februarie 2022, modificat prin pct.5.3 din Dispoziția nr.8 din 07 martie 2022; Hotărârea ANRE nr. 111 din 18 martie 2022 privind modificările ce se operează în Hotărârea ANRE nr.283/2020 din 07.08.2020 cu privire la aprobarea Regulilor pieței energiei electrice.

La 28 aprilie 2022, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a înaintat instanței de judecată o cerere prin care a solicitat atragerea în proces ca terți Î.S. „Moldelectrica”, SA de tip închis „Молдавская ГРЭС”, ÎCS „Premier Energy” SRL, SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord”, SA „CET-Nord”, SA „TERMOELECTRICA”, Î.S. „Nodul Hidroenergetic Costești”, SA „RED Nord”, ÎCS „Premier Energy Distribution” SA.

În motivarea cererii, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a invocat că, hotărârile Consiliului de administrație al ANRE sunt acte reglementare și nu

vizează doar reclamantul, ci se aplică în raport cu toți participanții pe piața energiei electrice, majoritatea cărora au solicitat adoptarea hotărârilor în speță.

O eventuală anulare a actelor normative contestate va avea impact direct asupra activității celorlalți participanți ai pieței, în mod special asupra operatorului sistemului de transport al energiei electrice și a furnizorilor care asigură serviciul universal și de ultimă opțiune, respectiv ar genera o schimbare esențială a raporturilor juridice între aceștia, fapt ce impune necesitatea atragerii lor în procesul de judecată. Or, o eventuala hotărâre de judecată privind anularea actelor de reglementare în speță, ar duce la divergențe între Î.S. „Moldelectrica” și entitățile de pe malul stâng al Nistrului privind punctele de măsurare în raport cu care urmează a fi determinate dezechilibrele, precum și asumarea responsabilităților financiare de către aceștia. În caz contrar, există riscuri în care costurile dezechilibrelor create de întreprinderile electroenergetice ce activează pe malul stâng al râului Nistru nu vor putea fi atribuite părții care le-a provocat, ceea ce va duce, indirect, la acoperirea costurilor respective de către întreprinderile electroenergetice ce activează pe malul drept al râului Nistru și, în consecință la subvenționarea acestora de către consumatorii finali de pe malul drept al râului Nistru.

Astfel, pretențiile invocate în cererea de chemare în judecată, au impact direct asupra intereselor participanților la piața de energie electrică a RM care asigură livrarea energiei electrice către consumatorii finali, iar o eventuală hotărâre de admitere a acestora pune în pericol asigurarea stabilității funcționării sistemului electroenergetic și securitatea aprovizionării cu energie electrică a consumatorilor finali.

A precizat Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică că, anume în scopul neadmiterii destabilizării sectorului electroenergetic al țării, la 28 septembrie 2021 ANRE a inițiat elaborarea procedurii de modificare a Regulilor piețe energiei electrice, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 283/2020.

A notat că, modificarea termenului de intrare în vigoare a Regulilor pieței energiei electrice a fost efectuată în rezultatul consultărilor publice cu toți participanții pe piața energiei electrice și care au solicitat stabilirea unui alt termen pentru intrarea în vigoare a Regulilor, în vederea soluționării tuturor neînțelegerilor și litigiilor între participanții la piața de energie electrică, precum și pentru asigurarea stabilității funcționării sistemului electroenergetic.

A menționat că, cu excepția SRL „Furnizare Energie” nici un participant pe piața energiei electrice nu a contestat Hotărârile ANRE nr. 478 din 29.10.2021, nr. 676 din 24.12.2021 și nr. 111 din 18.03.2022, iar în cazul eventualei admiteri a acțiunii reclamantului, aceasta ar interveni direct în drepturile celorlalți participanți la piața energiei electrice și va avea ca efect o schimbare esențială a structurii pieței energiei electrice și a raporturilor juridice a participanților pe aceasta piață.

Astfel, luând în considerare faptul că, actele administrative cu caracter normativ adoptate de Agenție reglementează raporturile dintre toți participanții pe piața energiei electrice, se impune necesitatea atragerii în proces a întreprinderilor electroenergetice care ar putea fi afectate considerabil de o eventuală hotărâre de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 12 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea înaintată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică privind atragerea în calitate de terți - Î.S. „Moldelectrica”, SA de tip închis „Молдавская ГРЭС”, ÎCS „Premier Energy” SRL, SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord”, SA „CET-Nord”, SA „TERMOELECTRICA”, Î.S. „Nodul Hidroenergetic Costești”, SA „RED Nord”, ÎCS „Premier Energy Distribution” SA.

La 31 mai 2022 Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 12 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii contestate ca fiind neîntemeiată cu emiterea unei noi decizii de admitere a demersului privind atragerea în proces a terților.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de fond a atribuit o interpretare nefondată a art. 205 din Codul administrativ, limitându-i aplicabilitatea doar pentru cazurile actelor administrative individuale, ceea ce nu rezultă din alin. (1) al normei legale respective;

A menționat că art. 205 alin. (1) din Codul administrativ prevede expres și fără echivoc că: „La examinarea acțiunii în contencios administrativ, instanța de judecată poate atrage în proces, din oficiu sau la cerere, persoane ale căror drepturi sunt afectate de litigiul în cauză”.

Mai mult ca atât, art. 205 din Codul administrativ nu prevede expres că, instituția atragerii în proces a terților nu este aplicabilă în cazul contestării unor acte administrative cu caracter normativ. Or, în cazul în care drepturile și interesele legitime ale persoanelor pot fi afectate de litigiu, neatragerea acestora în proces ar constitui o limitare a accesului liber la justiție.

În acest sens a relatat recurenta că, hotărârile Consiliului de administrație al ANRE sunt acte de reglementare, care vizează direct participanții la piața energiei electrice indicați în demersul de atragere în proces. Or, modificarea termenului de intrare în vigoare a Regulilor pieței energiei electrice a fost efectuată în rezultatul consultărilor publice cu toți participanții pe piața energiei electrice și care au solicitat stabilirea unui alt termen pentru intrarea în vigoare a Regulilor, în vederea soluționării tuturor neînțelegerilor și litigiilor între participanții la piața de energie electrică, precum și pentru asigurarea stabilității funcționării sistemului electroenergetic. Astfel, o eventuală anulare a actelor normative contestate va avea impact direct asupra activității celorlalți participanți ai pieței, în mod special asupra operatorului sistemului de transport a energiei electrice și a furnizorilor care asigură serviciul universal și de ultimă opțiune, respectiv ar genera o schimbare esențială a raporturilor juridice între aceștia, fapt ce impune necesitatea atragerii lor în procesul de judecată.

A concluzionat recurenta că, neatragerea în proces a Î.S. „Moldelectrica”, SA de tip închis „MoxmaBCKaa FP3C”, ÎCS „Premier Energy” SRL, SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord”, SA „CET-Nord”, SA „Termoelectrica”, Î.S. „Nodul Hidroenergetic Costești”, SA „RED Nord” și ÎCS „Premier Energy Distribution” SA va constitui o încălcare a principiului contradictorialității și egalității în drepturi procedurale a participanților la proces, stipulat în art. 43 din Codul administrativ.

De asemenea, a invocat că actul administrativ cu caracter normativ, în sensul art. 12 din Codul administrativ, se aplică pentru un număr nedeterminat de situații identice, cum este cazul Regulilor pieței energiei electrice.

În acest sens, a notat recurenta că, deși din sensul și scopul Hotărârilor ANRE nr. 478 din 29.10.2021, nr. 676 din 24.12.2021 și nr. 111 din 18.03.2022 acestea sunt acte administrative cu caracter normativ, și se aplică unui număr nedeterminat de situații identice, dar nu și unui număr nelimitat de persoane.

Prin urmare, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în demersul său a specificat numărul de subiecți, drepturile cărora vor fi afectate direct de o eventuală hotărâre a instanței de judecată.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea

contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 12 mai 2022 și a fost expediată participanților la proces la 17 mai 2022 prin intermediul adresei electronice (f.d.129).

Așadar, instanța de recurs constată că recursul depus de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, la 31 mai 2022 este declarat cu respectarea termenului prevăzut de lege.

Prin prisma articolului 194 alin. (1) din Codul administrativ, în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

La caz, instanța de recurs nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece în cererea de recurs argumentele au fost expuse cu suficientă claritate.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că în speță, obiectul recursului vizează legalitatea încheierii din 12 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea înaintată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică privind atragerea în calitate de terți - Î.S. „Moldelectrica”, SA de tip închis „Молдавская ГРЭС”, ÎCS „Premier Energy” SRL, SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord”, SA „CET-Nord”, SA „TERMOELECTRICA”, Î.S. „Nodul Hidroenergetic Costești”, SA „RED Nord”, ÎCS „Premier Energy Distribution” SA.

Conform art. 205 alin. (1) – (4) din Codul administrativ, la examinarea acțiunii în contencios administrativ, instanța de judecată poate atrage în proces, din oficiu sau la cerere, persoane ale căror drepturi sânt afectate de litigiul în cauză. Dacă un terț participă la raportul juridic litigios în așa fel încât hotărârea instanței de judecată ar interveni direct în drepturile lui, atunci această persoană terță trebuie atrasă în proces. Această prevedere se aplică, în special, când:

- a) o persoană contestă actul administrativ individual favorabil eliberat unui terț sau cere constatarea nulității acestuia;
- b) o persoană contestă un act administrativ individual defavorabil emis la cererea unui terț sau cere constatarea nulității acestuia;
- c) o persoană înaintează acțiune în contencios administrativ pentru obligarea unei autorități publice să emită un act administrativ individual defavorabil pentru un terț;
- d) o persoană înaintează acțiune în contencios administrativ pentru obligarea unei autorități publice să emită un act administrativ individual favorabil pentru ea și

favorizarea poate fi acordată numai o singură dată sau doar pentru un număr limitat de persoane.

Dacă o persoană înaintează acțiune în contencios administrativ pentru obligarea unei autorități publice să emită un act administrativ individual și emiterea acestuia necesită încuviințarea unei alte autorități publice, atunci ultima este atrasă în proces. Încheierea judecătorească prin care este atras în proces un terț se notifică tuturor participanților la proces. Instanța de judecată indică motivul atragerii în proces și expediază terțului atras în proces o copie a înscrisurilor depuse până la acel moment în instanța de judecată. Încheierea judecătorească cu privire la atragerea unui terț în proces nu este susceptibilă de recurs. Încheierea judecătorească prin care se refuză atragerea în proces a unui terț poate fi contestată separat cu recurs.

Din prevederile legale enunțate rezultă că, pot fi atrase în proces doar persoanele ale căror drepturi sunt afectate de litigiul dedus judecătii.

După cum denotă actele cauzei, obiectul acțiunii în speță constituie anularea Hotărârii Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 478 din 29 octombrie 2021 privind modificările ce se operează în Hotărârea ANRE nr.283/2020 din 07.08.2020 cu privire la aprobarea Regulilor pieței energiei electrice; pct. 1) din Hotărârea ANRE nr. 676 din 24 decembrie 2021 privind modificările ce se operează în Hotărârea ANRE nr.283/2020 din 07.08.2020 cu privire la aprobarea Regulilor pieței energiei electrice; pct. 18) subpct. 5) din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 2 din 25 februarie 2022, modificat prin pct.5.3 din Dispoziția nr.8 din 07 martie 2022; Hotărârea ANRE nr. 111 din 18 martie 2022 privind modificările ce se operează în Hotărârea ANRE nr.283/2020 din 07.08.2020 cu privire la aprobarea Regulilor pieței energiei electrice, care sunt acte administrative normative ce stabilesc reguli de aplicare obligatorii pentru un număr nedeterminat de situații identice pentru un cerc nedeterminat de subiecți vizând Regulile pieței energiei electrice.

La caz, se reține că, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică nu a prezentat argumente plauzibile care ar indica la lezarea drepturilor sale în prezenta cauză de contencios administrativ or, atât cererea de atragere în calitate de terț, precum și cererea de recurs împotriva încheierii instanței de apel, se regăsesc doar referiri la norme juridice, fără însă a specifica și proba care sânt efectele asupra sa a hotărârii adoptate în procesul de judecată.

Prin urmare, instanța de recurs notează că obiecțiile recurente referitoare la scopul cererii de atragere în proces, nu se încadrează în limitele prevederilor art. 205 din Codul administrativ.

Or, prin prisma dispozițiilor art. 205 din Codul administrativ, se asigură participarea la proces a persoanelor fizice sau juridice ale căror drepturi ar putea fi afectate de litigiul în cauză.

Instanța de recurs reține că, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea contestată este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul prevederilor art. 6§1 CEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege.

Din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică și se menține încheierea din 12 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău.
Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Aliona Miron

Iurie Bejenaru